

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060101

DOM
2012-10-30
Stockholm

Mål nr
P 7793-12

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2012-08-14 i mål P 349-12, se bilaga

KLAGANDE

1. M F
2. L K
3. P K
4. M K
5. M N
6. K N
7. P-J P
8. A-L P
9. P P

MOTPART

Växjö kommun, Box 1222, 351 12 Växjö

SAKEN

Avvisat överklagande av detaljplan för fastigheten X i Växjö kommun; nu fråga om prövningstillstånd m.m.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Mark- och miljööverdomstolen avvisar A-L Ps överklagande.
 2. Mark- och miljööverdomstolen meddelar prövningstillstånd.
 3. Mark- och miljööverdomstolen undanröjer både mark- och miljödomstolens dom och länsstyrelsens i Kronobergs län beslut 2012-01-03 i ärende nr 403-3299-11 samt visar målet åter till länsstyrelsen för fortsatt handläggning.
-

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50 E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Klagandena har yrkat i första hand att detaljplanen ska upphävas och i andra hand att mark- och miljödomstolens och länsstyrelsens beslut upphävs samt att frågan visas åter till länsstyrelsen för ny prövning.

De har till stöd för sin talan åberopat i huvudsak vad de anförde hos länsstyrelsen samt tillagt att de överklagat byggnadsnämndens beslut om detaljplan för att beslutet skulle upphävas och att avsikten med skrivningen endast varit att lämna uppgift om vad ett nytt beslut borde innehålla efter det att det återförvisats till byggnadsnämnden.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Fråga om avvisande av överklagande till Mark- och miljööverdomstolen

Länsstyrelsens avvisningsbeslut översändes till S och A-L P som ägare av fastigheten Y. A-L P överklagade emellertid inte länsstyrelsens avvisningsbeslut till mark- och miljödomstolen. Avvisningsbeslutet har därför vunnit laga kraft mot henne och hon har därför inte nu rätt att överklaga mark- och miljödomstolens dom. Hennes överklagande till Mark- och miljööverdomstolen ska avvisas.

Fråga om det överklagade avvisningsbeslutet

Av 5 kap. 1 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar följer att ärendet ska handläggas med tillämpning av lagen (1996:242) om domstolsärenden (ärendelagen).

Mark- och miljööverdomstolen finner att målet kan avgöras utan att motparten, Växjö kommun, ges tillfälle svara på överklagandet.

Enligt 7 § ärendelagen ska ett överklagande innehålla uppgifter om bl.a. i vilken del beslutet överklagas och den ändring i beslutet som yrkas.

Eftersom ärendet avseende antagandet av detaljplanen påbörjats före den 2 maj 2011 ska vid prövningen den äldre plan- och bygglagen (1987:10), förkortat ÄPBL, tillämpas.

Enligt 13 kap. 8 § första stycket första meningen ÄPBL ska en myndighet som prövar ett överklagande av ett beslut att anta en detaljplan antingen fastställa eller upphäva beslutet i dess helhet. Bestämmelsen innebär en reglering av vilka yrkanden som lagligen kan bifallas vid ett överklagande av en detaljplan, dvs. en begränsning av möjliga materiella utgångar i målet. Bestämmelsen innebär emellertid inte att något processuellt hinder finns mot att pröva ett yrkande som inte kan bifallas.

Enligt 13 kap. 8 § första stycket andra och tredje meningarna i ÄPBL gäller även, dels att ett beslut att anta en detaljplan får upphävas i en viss del eller ändras på annat sätt om kommunen har medgett det, dels att ändringar av ringa betydelse kan göras även utan kommunens medgivande. Yrkanden om ändring av en detaljplan kan alltså under vissa förutsättningar lagligen bifallas.

Vidare gäller enligt 27 § ärendelagen att en domstol även utan yrkande får besluta till det bättre för en enskild part om det finns särskilda skäl och det inte är till nackdel för motstående intresse. Det kan alltså finnas möjlighet för en domstol att upphäva en detaljplan även om detta inte yrkats uttryckligen.

Klagandena har i överklagandet till länsstyrelsen uttryckt sig på så sätt att de överklagar byggnadsnämndens beslut och att de vill ha den ändringen att endast två fastigheter avstyckas istället för sex nya fastigheter. Yrkandet avser en sådan invändning mot kommunens beslut avseende detaljplanen att det rimligen får anses innefatta ett yrkande om att beslutet ska upphävas. Länsstyrelsen borde därför redan av denna anledning ha tagit upp överklagandet till prövning.

Det finns inte heller, enligt vad som framgår av redovisade lagrum och MÖD 2012:37, något lagligt hinder mot att ta upp och pröva ett yrkande om ändring av en detaljplan varjämte möjlighet finns för en domstol att upphäva en detaljplan även vid ett yrkande om ändring av planen eller att besluta om andra ändringar än de som yrkats.

Sammantaget innebär Mark- och miljööverdomstolens överväganden att länsstyrelsen borde ha tagit upp och i sak prövat såväl frågan om upphävande som frågan om ändring av detaljplanen. Mark- och miljödomstolens dom och länsstyrelsens avvisningsbeslut ska därför undanröjas och målet visas åter till länsstyrelsen för prövning i sak av överklagandet där.

Mark- och miljööverdomstolens dom får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:291) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Ulla Bergendal och Mikael Hagelroth (deltar inte i beslutet om prövningstillstånd), tekniska rådet Carl-Gustaf Hagander samt hovrättsassessorn Anita Seveborg, referent. Domen är enhällig.

KLAGANDE

1. M F
2. L K
3. P K
4. M K
5. M N
6. K N
7. P-J P
8. P P
9. S:t Sigfrids folkhögskola
10. Staten Fastighetsverk

MOTPART

Växjö kommun, Byggnadsnämnden
Box 1222
351 12 Växjö

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Kronobergs läns beslut 2012-01-03 i ärende nr 403-3299-11, se bilaga 1

SAKEN

Överklagande av beslut att avvisa överklagande av detaljplan för fastigheten X mfl i Kronobergs län, Växjö kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandena.

BAKGRUND

Byggnadsnämnden i Växjö kommun beslutade den 24 augusti 2011 att anta detaljplan för del av fastigheten X m.fl. i Växjö. Beslutet överklagades till länsstyrelsen.

Länsstyrelsen avvisade överklaganden från bland andra M F, L K, P och M K, M och K N, P-J P, P P, S:t Sigfrids folkhögskola samt Staten Fastighetsverk (se bilaga 1).

YRKANDEN M.M.

Ma F, L K, P och M K, M och K N, P-J P, P P, S:t Sigfrids folkhögskola samt Statens Fastighetsverk överklagar länsstyrelsens avvisningsbeslut. De yrkar att byggnadsnämndens beslut ska upphävas. Som grund för överklagandet anför de i huvudsak vad de tidigare har anfört hos länsstyrelsen.

DOMSKÄL

Då ärendet påbörjats före den 2 maj 2011, tillämpas föreskrifterna i den äldre plan- och bygglagen (1987:10), här kallad ÄPBL.

Länsstyrelsen har i överklagat beslut avvisat de klagandes överklagande. Styrelsen har således inte gjort någon egentlig prövning av de klagandes grunder för överklagandet.

Av instansordningsprincipen följer att mark- och miljödomstolen är förhindrad att pröva annan fråga än vad länsstyrelsen har prövat i det överklagade beslutet, det vill säga om länsstyrelsen hade fog för avvisningen eller inte.

Enligt 13 kap. 8 § första stycket ÄPBL ska en överklagad detaljplan antingen fastställas eller upphävas i sin helhet. Om kommunen har medgett det får dock beslutet upphävas i en viss del eller ändras på annat sätt.

Lagstiftaren har i motiven till ÄPBL anfört att många gånger kan det vara angeläget för kommunen att en plan betraktas som odelbar. Om ett visst område undantas, kanske kommunen inte vill se planen i övrigt genomförd med den byggrätt med mera som den kan innehålla (prop. 1985/86:1 s. 802).

Det har inte framkommit i målet att Växjö kommunen skulle ha medgett att överklagad detaljplan får upphävas till viss del eller ändras på annat sätt. De klagande yrkade hos länsstyrelsen om ändring av planen i en viss del, det vill säga inte upphävande i sin helhet. Mark- och miljödomstolen anser därför att länsstyrelsen hade fog för att avvisa överklagandena som avsåg delvis ändring. Det saknas således skäl för att ändra länsstyrelsens beslut och överklagandena ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV427)

Överklagande senast den 4 september 2012.

Urban Lund

Mårten Dunér

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Urban Lund, ordförande, och tekniska rådet Mårten Dunér.